

سلسله
مباحث
چراغ تناسل
سلفی معاصر

سلسله مباحث

■ تألیف: علی ملاموسی میبدی

■ زیر نظر: مهدی فرمانیان

سروشنامه: ملاموسی میبدی، علی، ۱۳۶۰ -
 عنوان و پدیدآور: دیوبندیه/ تالیف علی ملاموسی میبدی؛ زیر نظر مهدی فرمانیان؛ [تهیه کننده] موسسه
 روشنگر آرمان اندیشه مطالعات بنیان دینی
 مشخصات نشر: قم: دارالاعلام لمدرسة اهل البيت (ع)، ۱۳۹۴
 مشخصات ظاهری: ۶۶ ص.
 فروست: جریان شناسی سلفی گری معاصر؛ ۵
 شابک (ج. ۵): 978-600-7667-31-6 (V.5)
 شابک (دوره): 978-600-94805-9-3 (V.Set)
 وضعیت فهرست نویسی: فیا
 موضوع: دیوبندیه
 موضوع: دیوبندیه -- عقاید -- نقد و تفسیر
 موضوع: اهل سنت -- عقاید
 موضوع: اسلام -- فرقه‌ها
 کاتب افزوده: فرمانیان، مهدی، ۱۳۵۲ -، ناظر علمی
 شناسه افزوده: موسسه روشنگر آرمان اندیشه مطالعات بنیان دینی
 رده بندی کتب: ۱۳۹۴ ۷۵۹ م/ ۲۳۶/۴ BP
 رده بندی دیوبندی: ۲۹۷/۵۱
 شماره کتابت ملی: ۹۴۲۹۷۵۱۲

انتشارات دارالاعلام لمدرسة اهل البيت (ع)
 قم، خیابان فاطمی، کوچه ۲، فرعی اول، پلاک ۳۱.
 تلفن: ۰۲۵-۳۷۷۴۰۷۲۹
 پست: ۰۹۱۰۲۰۴۳۱۰۶ محمد حسن بهشتی

موسسه مطالعات بنیان دینی
 (انلیشکده راهبردی لبنان، فرق و مذاهب)
 قم، بلوار شهید احمد کریمی، کوچه ۲۱، پلاک ۱۶
 تلفن: ۰۲۵-۳۲۷۰۷۰۹۰، ۰۹۱۰۱۱۳۵۹۵

دیوبندیه

تألیف:	علی ملاموسی میبدی
زیر نظر:	مهدی فرمانیان
ناشر:	انتشارات دارالاعلام لمدرسة اهل البيت (ع)
ویراستار:	زینب صالحی
صفحه آرای:	محبوب محسنی
چاپ و صحافی:	دفتر تبلیغات اسلامی
تیراژ:	۵۰۰۰ جلد
نوبت چاپ:	اول - ۱۳۹۴
قیمت:	۴۰۰۰ تومان
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۷۶۶۷-۳۱-۶

دباجه

نوع به تحولات منطقه و رشد و گسترش سلفی گری و جریان های تکمیری، موسسه مطالعات بنیان دینی با هدف ارائه تحقیقات کاربردی و راهبردی، طرح کبچه های مختصر و علمی در زمینه سلفی گری را به موسسه دارالاعلام بیستنه داد. موسسه دارالاعلام لمدرسة اهل البيت (علیهم السلام)، با اسراف حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی - دام ظلّه الوارف - با هدف سلفی پژوهی و وهابیت شناسی و نقد آرا و افکار آنها، در سال ۱۳۸۹ تأسیس شد و با برگزاری دوره آموزشی - پژوهشی جریان شناسی سلفی گری و نقد وهابیت، به تربیت محقق در این زمینه پرداخت. در کنار تربیت متخصص، انتشار فصل نامه سراج منیر (مجله تخصصی نقد وهابیت) از مهم ترین اقدامات موسسه است که تاکنون، هفده شماره از آن انتشار یافته و مورد استقبال جامع، استادان و محققان قرار گرفته است. راه اندازی سایت وهابیت شناسی، انتشار آثاری در تبیین و نقد افکار سلفیه و ایجاد کتابخانه تخصصی، از دیگر فعالیت های این موسسه است.

در این زمینه، کمبود پژوهش های متقن، علمی و مختصر در شناخت و تحلیل جریان های سلفی معاصر وجود دارد؛ در حالی که اطلاع از وضعیت فعلی این جریان ها و ربط و نسبت آنها با دیگر گروه ها و

مذاهب گوناگون، از احتیاجات مبرم مراکز علمی و فرهنگی کشور است؛ به همین علت، مؤسسه دارالاعلام که مؤسسه‌ای تخصصی و حوزوی است و از استادان مجرب و پژوهشگران متخصص در زمینه سلفی پژوهی و نقد و هابیت برخوردار است، طرح مؤسسه مطالعات بنیان دینی را پذیرفت و مقرر گردید که به صورت مشترک این کتابچه‌ها انتشار یابد. این دو مؤسسه وظیفه خود می‌دانند که خلا این پژوهش‌ها را پر کنند و در این زمینه، یاریگر مؤسسات و مراکز فرهنگی و علمی کشور باشند.

با توجه به مطالب بیان شده، مؤسسه طرح کتابچه‌های پالتویی را در زمینه شناخت و تحلیل جریان‌های سلفی و تکفیری معاصر، در دستور کار قرار داد و با یاری گرفتن از استادان و پژوهشگران خود و مؤسسه مطالعات بنیان دینی، به انتشار چهارده کتابچه در معرفی و تحلیل جریان‌های سلفی معاصر اقدام کرد.

چهارده موضوع مورد بررسی در زمینه جریان‌شناسی سلفی‌گری معاصر عبارتند از:

۱. تاریخ تفکر سلفی‌گری؛
۲. ابن تیمیه، مؤسس مکتب سلفیه؛
۳. وهابیت، تاریخ و افکار؛
۴. جریان سلفی - زیدی؛
۵. دیوبندیه؛
۶. جماعة التبلیغ؛
۷. سپاه صحابه و لشکر جهنگوی؛
۸. طالبان؛

۹. اخوان المسلمین؛

۱۰. سلفیة جهادی؛

۱۱. افغان العرب؛

۱۲. القاعده؛

۱۳. داعش؛

۱۴. تأثیر افراط‌گری شیعه بر گسترش سلفی‌گری.

بیشتر نویسندگان از محققان مؤسسه دارالاعلام هستند که با گذراندن دوره‌های پژوهشی دوساله نقد و هابیت در مؤسسه، اکنون توانایی تبلیغ، تدریس و تحقیق در زمینه سلفی‌پژوهی و نقد و هابیت را دارند و این تحقیق حاصل رحمت الهی است.

در پایان از حجت الاسلام المسلمین دکتر مهدی فرمانیان، رئیس محترم مؤسسه مطالعات بنیان دینی (اندیشکده راهبردی ادیان، فرق و مذاهب) که راهنمایی و ویرایش علمی این مجموعه را نیز به عهده داشتند، صمیمانه قدردانی می‌کنیم.

مهدی اکرم شیرازی

ریاست مؤسسه

دارالاعلام مدرسه اهل بیت علیهم السلام

فهرست مطالب

۱۱	مقدمه
۱۲	پیش زمینه های تفکر دیوبندی
۱۳	تقابل سرهندی با صوفیان
۱۴	تقابل سرهندی با شیعیان
۱۶	تأثیر مدرسه فکری سرهندی
۱۷	شاه ولی الله دهلوی
۲۲	تقابل دهلوی با مذهب شیعه
۲۳	مدرسه فکری شاه ولی الله دهلوی
۲۴	تأثیر دهلوی بر مدرسه دهلوی
۲۶	انقلاب مردم هندوستان علیه بریتانیا
۲۷	تأسیس مدرسه دارالعلوم دیوبند
۳۰	اندیشه های دیوبندیه
۳۱	گرایش های فکری دیوبندیه
۳۱	گرایش «حیاتی»
۳۴	گرایش «مماتی»
۳۸	تفکرات دیوبندی های «مماتی»
۳۹	تقابل دیوبندیه با اهل حدیث
۴۱	تقابل دیوبندیه با بریلویه
۴۲	تقابل دیوبندیه با وهابیت
۴۶	تقابل دیوبندیه با شیعه
۴۹	دیوبندیه در پاکستان
۵۱	ارتباط طالبان با مدارس دیوبندیه
۵۲	مدرسه علمیه حقایه
۵۵	مدرسه جامعه العلوم الاسلامیه
۵۶	دیوبندیه در ایران
۵۹	منابع